

**rekono de Esperanto
kiel lingvo
kaj
rekono de la Esperanto-kulturo**

Lu Wunsch-Rolshoven

Germana Esperanto-Kongreso junio 2022

Esperanto hodiaŭ

- Kelkaj milionoj da homoj lernis la lingvon.
- Supozeble kelkaj centmiloj regule uzas ĝin.
- 1000 – 3000 denaskuloj
- Kelkcent parolantoj kun Esperanto kiel ĉefa lingvo
- Pli ol 120 landoj kun Esperanto-parolantoj

Esperanto-kulturo

- .Ĝis nun ~ 10.000 Esperanto-**libroj**
- .Ĉiujare ~ 120 novaj libroj
- .Proks. 3000 Esperanto-**kantoj** (+100 jare?)
- .Kelkcent Esperanto-**teatraĵoj**
- .**Rekono** de la Esperanto-kulturo flanke de
- .PEN (verkistoj) kaj Pollando kaj Kroatio

Kresko de Esperantujo (ekde ~ 1960)

.Renkontiĝoj

.Kantoj

.Denaskuloj

.Afriko + aliaj landoj ekster Eŭropo

.Esperantologio

.Interreto

.Ses gravaj kreskokampoj!

Rekono de Esperanto

- .1954 **Unesko**, Montevideo (denove 1985, Sofia)
- .1990 **Katolika eklezio**: Esperanto-tekstoj por mesoj (liturgio)
- .1993 Esperanto-PEN-Centro (verkistoj) ĉe **PEN**
- .2000 **Hungario**: Esperanto en universitatoj kiel lingvo por pruvo de lingvoscio
- .2001 **Ĉinio**: ĉiutagaj novaĵoj ĉe esperanto.china.org.cn

Atingoj

- Esperanto-**Wikipedia** nun 319.000 paĝoj
- Esperanto-kursoj ĉe **Duolingo**: en la lingvoj angla, franca, hispana, portugala (ĉina ekde 2022-07-05)
Pliaj proks. 50 retejoj por lernado de Esperanto
- **Tatoeba** (traduka frazaro): 687.000 frazoj en Eo
- **Facebook**: ~ 700 Esperanto-grupoj
- **Google Translate**: Tradukas Esperanton relative

Ne-atingoj

- .Ne: Ĝenerala **scio** pri la **Esperanto-praktiko**
- .Ne: Esperanto ĝenerale akceptata **lingvo**
(kelkfoje: „ne-lingvo“!)
- .Ne: Esperanto **ĝenerale lernata** lingvo

Kaŭzoj de la ne-atingado

.Enmigrado en Usonon

.1850: 23 milionoj; 1900: 75 milionoj;

.1950: 152 milionoj; 2022: 320 milionoj

.(Germanio, Francio: ~ 35 – 37 milionoj → 67 – 83 milionoj)

.Sekve: Rilato angla:germana:franca 1:1:1 → 4:1:1

Misfamigo de Esperanto kaj mistifiko pri Esperanto

- Neniu **denaskuloj**, neniu ĉiutaga lingvouzo
- Neniu lingvo-**evoluo**
- Neniu literaturo, neniu kantoj, neniu **kulturo**
- Neniu **vortludoj**, neniu sakroj, neniu ŝercoj...
- Esperanto „**ne vivas**“, ne estas („vera“) „lingvo“

Progresigo de Esperanto aŭ rekono de Esperanto kiel lingvo?

.Progresigo (en lernejoj, universitatoj...):
malfacila :-(

.**Rekono** de Esperanto kiel lingvo:

.**Konsekvenco** el la aktuala stato de Esperantujo.

.**Demokratia ago**; rekono de **libera decido** de
civitanoj

.+ Rekono de la Esperanto-**kulturo**

Sekvo de rekono de Esperanto kiel lingvo

- EU-Ĉarto de fundamentaj rajtoj, art. 22:
“La Unio respektas la **plurecon de kulturoj,**
religioj kaj **lingvoj.**“
- Unesko-deklaro pri **kultura plureco** (2001)
- (lingvo de propra elekto...)
- kaj aliaj ...

Kiel atingi tian rekonon?

? Rezolucio. Tirkesto. Fino

! Unue interparoladoj kun

.EU-reprezentantoj

.Ministerioj pri klerigo (landaj kaj federacia)

.Partioj (EU + loke) + ties junularaj organizaĵoj

.Europa-Union (+ ties junularaj organizaĵoj)

.Eŭropa Movado, aliaj organizoj, individuoj

.Poste: Pripensi kaj decidi pri vojo

Principoj

- .Samrajtigo de ĉiuj lingvoj (inkl. de Esperanto)
- .Respekto antaŭ decido de civitanoj pri lingvo

.Flanke:

Ĉu monopoleco de unu lingvo, la angla, estas bona por ŝtato, konsiderante la malfacilecon de ĉiaj prognozoj?

Ĉu ne estas pli saĝe lasi libera la vojon al pluraj